

Szerkesztőségi iroda:
Nagybeeskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
nová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Híradóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKA NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybeeskerek, 1903.

XXXII. évfolyam. 26. szám.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — 12
Negyedévre — — — — 6
Egy hóra — — — — 2
— Egyes szám ára 8 fill.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadlatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Kedd, február 3.

Az ipartestület közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Nagybeeskerek, február 3.

A nagybeeskereki ipartestület vasárnap dél-
után tartotta a városház nagytermében Laube
Péter elnöklése mellett rendes évi közgyűlést,
amelyen az ipartestület tagjai nagy számmal je-
lentek meg. A közgyűlésen a hatóságot Matta-
novits György városi jegyző, mint iparhatósági
biztos képviselte.

A közgyűlést különösen érdekessé tette a
tiszjtutás s a tomaseváci hid felépítéséhez való
hozzájárulás kérdése.

A tiszjtutás eredményeképen az ipartestület
élére Nasztity Szvetozár került elnökképpen,
míg a tomaseváci hid felépítésére az előjáróság
részéről felajánlott három százalékos hozzájárulást
sokalták s ahelyett kétszáz koronát szavaztak meg.

A közgyűlésről tudósítónk a következőket
jelenti:

Laube Péter üdvözölve a nagy számban
megjelent iparosokat, konstátálta, hogy a köz-
gyűlés határozatképességgel bir, egyben felkérte
Magos Ferencet, az ipartestület jegyzőjét, hogy
terjessze a közgyűlés elé a számadásokat s a
jövő évi költségvetést.

Magos Ferenc a zárszámadások alapján
előadja, hogy az összes bevétel az elmúlt évben
3242 korona és 88 fillér, összes kiadás pedig
2886 korona és 46 fillér volt, úgy hogy a marad-
vány 356 korona és 42 fillér. Ezután felolvasta
a választmány által javaslatba hozott költségve-
tést, amely a következő:

Bevételek:	
Tagsági díjak	1000—
Szegődítési és felszabadítási díjak	1000—
Belépő díjak	150—
Segédek bejelentése	170—
Munkakönyvek	40—
Hátralékok	500—
Előre nem látott bevétel	20—
Mult évi maradvány	556'42

Kiadások:	
A jegyző évi fizetése	1100—
A szolgál	720—
Irodai szükségletek	130—
Fűtés és világítás	50—
Amortizációs részesletek fizetése	350—
Adó, biztosítás és rendbentartás	150—
Előre nem látott kiadások	400—
Egyenleg, mint maradvány	556'42

A közgyűlés a költségvetést elfogadta s a
felmentvényt megadta, melynek megtörténte után
Laube Péter megköszönte a beléje fektetett bizalmat,
melyet eddig tanusítottak iránta s ezzel lemondott az
elnöki tisztségről. Erre közgyűlési elnökül Nasz-
tity Szvetozárt választották meg.

Ezután áttértek az elnöknek fizetendő tisz-
teletdíjra. Nasztity Szvetozár kijelenti, hogy a
választmány a tiszteletdíjat 240 koronában álla-
pította meg, megjegyzi azonban, hogy a közgyű-
lésnek ezt a tiszteletdíjat nem kell megszavazni,
esetleg kisebb összeget is felajánlhat. A kérdés
körül élénk vita fejlődött, majd az elnök titkos
szavazást rendelt el. A szavazás eredménye az
volt, hogy a többség megszavazta Laubenak a
választmány által javaslatba hozott 240 korona
tiszteletdíjat, ami ellen Kocsent Pál többek
nevében felebbezést nyújtott be.

Ezután következett az egyes tisztviselők
megválasztása. A választás eredménye a követ-
kező: Elnök: Nasztity Szvetozár, alelnökök:
Szegefi János és Jovánovics Bozsidar.

Előjáróság: Rendes tagok: Albricht
Sztaniszló Lajos, Bonyhád Kálmán, Eck Jakab,
Feigl Rezső, Jovánovics Dusan, Marinkov Pája,
Molnár József, Müller György, Nedelykovits Jovan,
Petkov Mija, Pierre János, Probst Károly, Rácz
Ede, Stein Mihály, Straub József, Schwarz István,
Walik István, Vinczanov Mladen, Weiterschan
Péter és Istvaneszkü Pál.

Póttagok: Huszár István, Sztefánovits Áca,
Theisz Ferenc, Tribesin Zsiva.

Számvizsgálók: Göttl István, Miuczsin
Gyóka, Tunner Alajos.

Ügyész: Dr. Várady Imre.
A betegsegélyzőpénztár felügyelő-bizottságába

rendes tagnak bevásárolták Schwarz Györ-
gyöt, póttagnak pedig Albricht Istvánt.

Ezután következett a tomaseváci hid felépi-
tésére felajánlott 3%-os hozzájárulás tárgyalása.
A jelenvoltaknak a nagyrésze sokalta ezt az összeget,
többben azonban helyeselték az ipartestület elő-
járósága által felajánlott 3%-os hozzájárulást, ami
azután nagy szóharca adott alkalmat. Végre is
az elnök berekesztette a vitát, elrendelte a szava-
zást, melynek eredménye az volt, hogy a köz-
gyűlés kimondotta ugyan a hid felépítési költ-
ségeihez való hozzájárulást, a 3%-ot azonban so-
kaltal helyett egyszer s mindenkorra 200 koronát
szavazott meg.

Végül Sehorsch János javasolta, hogy a
testület helyiségében napibiztos alkalmaztassék,
még pedig úgy, hogy minden nap más és más
iparos váltsa fel egymást.

Az indítványt elfogadták s ezzel a közgyűlés
véget ért.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap
reggeltől 1/2 óráig kezdve délig az urak részére nyitva
van; hölgyek részére minden kedden és pénteken
dél 1/2 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 óráig
1/2 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére
minden nap délben gőzfürdő. A kádfürdő egész
nap nyitva marad.

— **Megyei közgyűlés.** Torontálvár-
megye törvényhatósága február 23-ikán
rendkívüli közgyűlést tart.

— **Gyertyaszentelő boldogasszony.** Gyertya-
szentelő boldogasszony ünnepét a szokásos áhi-
tattal ülte meg a katolikus világ. A plébánia
templomban az ünnep alkalmából délelőtt nagy-
mise volt, a melyet Szabó Ferenc apátplébá-
nos végzett díszes segédlettel. Ugyancsak ő végezte
a mise után a gyertyaszentelést is, a melyhez,
mint mindig, ezuttal is nagyszámmal járultak a
hivők.

— **A kereskedelmi csarnok tiszteleti tagjai.**
Említettük, hogy a nagybeeskereki kereskedelmi
csarnok legutóbbi közgyűlésén dr. Dellimanics
Lajos főispánt és dr. Perisics Zoltán polgár-
mestert tiszteleti tagjaivá választotta. A megvá-
lasztásról szóló jegyzőkönyvi kivonatot dr. Del-
limanics főispánnak szombaton adta át Oldal
Antal elnök, Löw Kálmán alelnök és Reich
Viktor jegyző. Oldal Antal szép beszédet intézett
a főispánhoz, aki meleg hangon megköszönte az
előlegezett bizalmat s kijelentette, hogy iparkodni
fog annak megfelelni s eddigi érdeklődése, melyet
a kereskedelem iránt tanusított, a jövőben sem
fog csökkenteni. Miután a főispán a küldöttség
tagjaival néhány szívélyes szót váltott, a köz-
gyűlés véget ért.

Dr. Perisics Zoltán polgármesternek teg-
nap adták át a tiszteleti tagságról szóló jegyző-
könyvi kivonatot Löw Kálmán alelnök, Reich
Viktor jegyző és Moesányi Rikárd választ-
mányi tag. A polgármester szintén megköszönte
a bizalmat és hangsúlyozta, hogy ő is szíven
fogja viselni a nagybeeskereki kereskedelem ér-
dekeit.

— **A szabad lyceum f. évi február hó 4-én**
este fél 9 órakor a kaszinó kistermében értekez-
letet tart, melyre a lyceum iránt érdeklődő
urakat van szerencsénk tisztelettel meghívni
Tárgyak: 1. A folyó évben tartandó 9 előadás
tétéleinek megállapítása. 2. A szabad lyceum
szervezése. — A szabad lyceum vezetősége.

— **Jubiláló jegyző.** Szép ünnepély folyt le
január 28-ikán Törökkanizsán. Ekkor ünnepelte
ugyanis a járás jegyzői kara Törökkanizsa érde-
mes jegyzőjének Opreán Aurélnak negyedszáz-
ados szolgálati jubileumát. A járás jegyzői az
ünnep napján délelőtt 10 órakor összegyülekezve,
Micskey Vince tb. főszolgabíró és Molnár
Zoltán szolgabíró vezetése mellett felkeresték az
ünnepeltet lakásán, hol Jankovics Sándor

deszki jegyző megható beszéddel üdvözölte Opreán
Aurél, átadva az értékes emléktárgyakat. (Egy
ezüst tintatartó, tollal és egy remek ezüst veretű
szivarzó készülék.)

A képviselőtestület nevében Bolgár István
ügyvéd méltatta szép beszéddel az ünnepeit jegyző
érdemeit. Az őszinte lelkesedés, szeretet és ragasz-
kodás kifejezése volt Bolgár István minden egyes
szava. Meghatottan köszönte meg Opreán a nem
remélt kitüntetését.

Ezután az előjáróság adta át emléktárgyát.
(Egy ezüst dohányszelence.)

Az ünnepély végeztével az ünneplők a jegyző
lakására vonultak villásreggellel.

Délben 50 terítékű banket következett, a
melyen részt vett Törökkanizsa intelligenciája is.
Képviselve voltak az összes hivatalok. Az első
felköszöntőt Micskey Vince tb. főszolgabíró mon-
dotta az ünnepekre. Utána dr. Bernáth Gyula
kir. járásbíró szölt, majd dr. Eisler Ignác az
ügyvédi kar nevében. Felköszöntőket mondtak
még Jankovics Sándor, Schlinger József főszér-
kesztő, Bolgár István, Tóth Károly, Csernolatetz
Géza Torontál-Józseffalva részéről, Karácsonyi
Sándor, dr. Hódy Antal, Várhelyi Sándor, Sipos
Bálint, Tóth Simon és még számosan.

Távirattal üdvözölte a társaság Tallian
Béla, a járás országgyűlési képviselőjét, aki más-
nap táviratban köszönte meg az üdvözlést és me-
leg hangon fejezte ki Opreánnak szerencsekívána-
it. Azután képes levelezőlapot küldöttek a jelen-
levők aláírásával a Brazília felé utazó járási fő-
szolgabírónak Tallian Emílinek. A legmeghatóbb
jeleuet volt, midőn Schlinger József főszérkesztő
indítványára egy távirat küldetett a jubiláns 80
éves világtalan édes atyjának, a melyben üdvö-
zölték a jelenlevők az agg apát, hogy egy oly
gyermeket nevelt, mint fia Aurél. Büszke is lehet
az apa, de büszke Törökkanizsa községe is,
bogy Opreánt magának mondhatja. Büszke a
járás derek jegyzői kara, mert Opreán mindig
disze volt a testületnek.

— **Szent Balázs napja.** Ma délelőtt ment
végbe a róm. kath. templomban a torokszentelés
szertartása, mely a hagyományos hit szerint meg-
övíja az abban résztvevőket a különféle nyak és
torokbajoktól. A szent szertartáson résztvettek a
helybeli tanintézetek róm. kath. növendékei és a
hivők nagy száma.

— **A zenekedvelők egyesületének közgyűlése.**
A nagybeeskereki zenekedvelők egyesülete dr.
Plechl Szilárd elnöklésével tegnap délután
a polgári iskola dísztermében közgyűlést tartott.
Dr. Steinbach Béla előterjesztette a száma-
dásokat, melyek szerint az összes bevétel az el-
mult évben 2076 korona és 12 fillér, összes
kiadás 1619 korona és 56 fillér volt, mely utóbbi
összegnek levonása után az egyenleg 456 korona
és 56 fillért mutat. Az egyesületnek jelenleg 13
alapító, 46 partoló és 26 működő tagja van.
Miután a közgyűlés a számadást tudomásul vette
s a felmentést megadta, következett a tiszjtutás.
Az egyes tisztségekre a következők választattak
meg: elnöknek dr. Plechl Szilárd, alelnököknek
Wagner Nandor, titkárnak dr. Steinbach
Béla, igazgató-karmesternek Ripka Ármán, pénz-
tárnoknak Tolveth Oszkár, könyv- és szertár-
noknak Ripka Imre, háznagynak Kürschner
Ignác, ügyésznek pedig dr. Várady Imre.
Választmányi tagok lettek: dr. Brájer Lajos,
dr. Selymessy Sándor, Grünbaum Arnold,
Binder Ferenc, Geiduschek József, Binder István,
Hermann Gusztáv, László Jenő, Nikel István,
Steyer István, Novák János, Ripka Kamilo és
Spitzer László.

— **A magyar olvasó-körből.** A nagybeeskereki
magyar olvasókör szombaton délután dr. Nagy
Dezső elnöklésével választmányi ülést tartott,
a melyen elhatározták, hogy e hó 18 án tancemulat-
ságot fognak rendezni. Az egyesületbe a követ-
kező új tagok léptek be: Morán Béla, Sze-
pessy József, Lederer N. és Krausz Mór.
A választmányi ülés után dr. Fried Albert el-

nöklésével vigalmi bizottsági ülés volt, a melyen dr. Fried Albert indítványára a bizottság helyettes elnökül Tichy Józsefet választotta meg. Ezután áttértek a rendezendő mulatságra, melynek időpontját e hó 18-án állapították meg. A bizottság elhatározta, hogy a táncmulatság részleteinek a megbeszélésére Tichy József elnöklésével egy szűkebbkörű bizottságot alakít, amely bizottságnak a feladata lesz aztán a táncmulatság tervezetét, illetve műsorát összeállítani.

— **Tűzoltók bálja.** A nagybecskereki önkéntes tűzoltó-testület szombaton tartotta táncmulatságát betegsegélyző egylete javára a kaszinó összes termeiben. A táncmulatságon nagy közönség volt jelen, köztük dr. Dellimanic Lajos főispán nejével, dr. Vincze Erő Ernő alispáni helyettes nejével, Daniel Ferenc központi főszolgabíró nejével, dr. Perisics Zoltán polgármester stb. A figyelmes rendezőség a főispánét, ki a bálanyai tisztet viselte, szép virágcsokorral lepte meg. A mulatság egyébként kitűnően sikerült s a táncoló párok hajnalig ropták a táncot.

— **Eljegyzés.** Karl József nagyszentmiklósi kereskedő leányát Leopoldinát eljegyezte Steigüber István Temesvárról.

— **A szabad liceum első előadása.** Tegnap este volt a szabad liceum ezidei első előadása a nagybecskereki munkásképző egyesület helyiségében. Az előadáson nagyszámu közönség volt jelen, mely érdeklődéssel és tetszéssel hallgatta dr. Klein Mór nagybecskereki főrabbinak a társadalomtudományok köréből vett gazdag eszméit. A kiváló előadás mindvégig lekötötte a hallgatóság figyelmét s végül zajos tapsokkal honorálta. Az élvezetes előadásért a szabad liceum vezetősége meleg köszönetét fejezte ki dr. Klein Mórnak, kinek előadását lapunk holnapi számában külön közöljük.

— **Halálozás.** Mint Glogonból jelentik, glogoni Andreics János nyugalmazott cs. és kir. százados a hadi, jubileumi emlékérem s a tisztiszolgalati jelvény tulajdonosa január hó 28-án 81 éves korában elhunyt.

— **Az orlováti zendülés.** Markucz Márk orlováti jegyző visszahelyezését kimondó határozatnak immár érvény szerezett. Sajnos, hogy a félrevezetett nép még mindig konokul ellenkezik a határozattal s így a jegyzőt karhatalommal kellett hivatalába helyezni. A visszahelyezést tegnap hajtott végre Daniel Ferenc központi főszolgabíró, aki Tullics György tb. főbíróval és huszonöt csendőrrel ment ki Orlovátra és Markucot annak rendje és módja szerint visszahelyezte a hivatalába. Mivel pedig egy a képviselőtestület tagjainak egyrésze, mint a község előjárósága tegnap is ismételtén kijelentették, hogy ők a jegyzőt el nem fogadják, Daniel főbíró a tegnapi nap folyamán Vojnov György községi bírót, Zsivkov Milos pöntarost és a községi albirót hivatalától felfüggesztette. Az ügyben azonkívül büntető eljárás is megindult. Míg a kedélyek lecsillapodnak s a törvényes helyzettel az orlovátiak meg nem békülnek, a csendőrség a községben marad.

— **Szegény iskolás gyermekek felruházása.** Egy lelkes, kereskedő ifjakkól álló társaság, mely a nemesebb műveltséget is ismeri és élvezni szereti, még 1897-ben oly célzattal alakult, hogy barátságos összejöveteleit kedélynemesítő dalok betanításával és elneklésével teszi kellemessé. Egy nagyobb eszme is megkapta őket. Kimondták, hogy a városban oly annyira hiányzó, kereskedők dalegyletét létesíteni törekednek majd. Híveket toboroznak. És hogy vállalkozásuk egészen komoly, azonnal összetették félrerakott fillereiket és azontul is összerakták mulatságaik, társas összejöveteleik feleslegét. E fölös fillerek a mai napig 267 korona és 76 fillerre szaporodott. Szomorúan tapasztaljuk, hogy minden más egyület sokkal könnyebb létesíteni és fentartani, mint egy jó dalegyletet. Azt is sajnos tapasztaljuk, hogy habár sokan alakítottak és alakítanak folyton egyleteket, amik az emberek összetartozásának és egyesülésének feltétlen szükségessége mellett bizonyít, a kitartás, az egylet életére és felvirágoztatására való törekvésnek nem huzamosak. Egy-egy egyesület élete átlag csak rövid pár év. Legtöbbje csak teng. Ez a lelkes csoport, ismerte célja megvalósíthatása nehézségeit, azokat mindenáron leküzdeni iparkodott. Ezért 5 évet tűzött ki a dalegylet szervezésére és létesítésére. Elhatározta azt, hogyha az 5 év alatt nem létesíthet dalegyletet, akkor összegyűjtött fillereit szegény iskolásgyermekek felruházására fogja fordítani. Nemes elhatározásához híven, miután előbbi eszméjét meg nem valósíthatta, e hó elsején a helybeli állami elemi iskolának 16 és a felekezeti szerb iskolának 7

növendékét téli kabáttal és lábbelivel látta el a legnagyobb csendben és azonfelül a gyermekeket meg is oszonáztatta Klein Janos vendéglős éttermében. E társaság bizottsága, lelke volt Zimmerer Győző, Schubert Ferenc, Turinszki Tódor, Kósz József, Wischt Ferenc és Kovács Ignác, kiknek nyomban a helyszínén az állami iskolák nevében Szegefü Sándor állami tanító és a felekezeti nevében Popovics Bogdán igazgató-tanító mondott szíves szavakban hálás köszönetet; de hálás szívvel van a 23 gyermek és ugyanannyi szülő a nemesen gondolkodó és érző ifju emberbarátok iránt.

— **A felsőmuzslyai gazdakör mulatsága.** A felsőmuzslyai gazdakör vasárnap táncmulatságot tartott, mely igen jól sikerült. A mulatságon felülfizettek: dr. Várady Imre 10 kor., Szegefü Sándor 2 kor., Miklós Agoston 10 fillér, Simonyi Lajos 40 fillér. A felülfizetéseket hálásan köszöni és nyilvánosan nyugtázza a rendezőség.

— **Adomány.** Keszler Lajos okl. tanító, ki ezidei tantervezését is a főgimnázium tornacsarnokában tartja, a főgimnázium deáksegítő egyesületnek 50 koronát adományozott, melyért ezután is színtéle köszöni és nyilvánítja a főgimnázium igazgatóságát.

— **Tisztviselők furdősegélye.** A tisztviselőegyesület tudatja, hogy azok a tisztviselők, akik furdősegélyt akarnak igénybe venni, kellőleg fölszerelt kérvényeiket (kérvényminta az egyesületnél kapható) legkésőbb március 5-ikéig nyújtsák be.

— **Esküvő a betegágyon.** Megható család ünnep folyt le minap Babics Janos nagybeteg szentiváni jegyző házában. Ekkor esküdött ugyanis örök hűséget özv. Magyarai Erzsébetnek, régi hűséges ápolójának. Az esküvő, tekintettel a jegyző aggasztóan súlyos betegségére, diszpenzációval történt, a vőlegény már nem tudott fölkelni ágyából s így az esketés a beteg szobájában ment végbe.

— **A pancsovai—belgrádi hajó.** A helyi hajójárat Pancsova, Zimony és Belgrád között február 3-ikán megindult.

— **Gondnokság alá helyezett városi tanácsos.** A pancsovai kir. törvényszék Bogosza vlyevits Vlaszimir pancsovai városi tanácsost, aki már hosszabb ideje egy magán gyógyintézetben van elhelyezve, elmebaj miatt gondnokság alá helyezte.

— **Nagyközségből — kisközség.** A pancsovai járásban egy nagyközséggel kevesebb lett. Bárányos község ugyanis belügyminiszeri engedéllyel nagyközségből kisközséggé lett s Borecsához csatoltatott és így a két község egy körjegyzőséget képez. A körjegyző az eddigi bor sai jegyző Himessy Emil lett. Bárányos község volt jegyzője Bogdán István a községtől 4000 korona végkielégítést kap s nyugdíjba megy.

— **Talált pénz.** Stefánovics Mihály nagybecskereki kereskedő vasárnap délután nagyobb összegű pénzt talált, melyet a rendőrségnek átadott. A jogos tulajdonos a pénzt kellő igazolás mellett a rendőrségen átveheti.

ESKÜDTSZÉK.

§ **Halálos végű nótázás.** A nagybecskereki esküdtbírósg ma tárgyalta Mojszin István melenczei eszmadiaségűd bűntügyét. Mojszin 1902. évi április hó 13-án este az aradáci-utcában levő Hiller-féle koresmában Gruszling Fülöpöt agyonszurta, Schubert Jánost pedig ugy megszurkálta, hogy néhány hétig az ágyat nyomta. A bíróság az ügyben ma a következőképen alakult meg: Elnök dr. Polgár Sándor, bírák: dr. Duka László és Kövér Lajos, ügyész: dr. Lauka József, védőügyvéd: dr. Györgyevics Milos, jegyző: Puskár Dezső. Esküdtek: Thury József, Árpás József, Parmentye Pál, Elemen Pál, Czucz Frigyes, Pap Károly, Miskovics Miksa, Ortner Miklós, Kovács István, Ács József, Grünbaum Arnold és Ambrózy József rendes, továbbá Benkóczy Illés és Papp Sándor póttagok.

A mai tárgyaláson Mojszin István elmondja, hogy az említett napon Gruin Zsiva nevű társával elment a Hiller-féle koresmába, hogy Gruin testvérét felkeressék. Gruin testvére azonban nem volt ott s ők abban a hiszemben, hogy később talán alkalmuk lesz vele találkozni, továbbra is ott maradtak. Akkor történt, hogy ők ketten szerb nótákat kezdtek énekelni, amit a koresmában levő német legények rossz szemmel néztek. Gruszling Fülöp e miatt összeveszett Mojszinnal, sőt tetleg is bántalmazta. Erre Mojszin kést rántott elő s védte magát. A többi legények látván, hogy Mojszin kést használ, rá támadtak s ütegelni kezdték. A mire Mojszin a nála levő bőrvágó késsel hadonázott, miközben Gruszlingot és Schubert Jánost megszurta. Ezután igyekezett a koresmából elmenekülni, de a német legények közül sokan üldözőbe vették s folytonosan ütegeltek, úgy hogy végre egy kapu alatt összeroskadott. Arra azonban még emlékezik, hogy két katonára megszabadította őt üldözötől s ő hazatért. Néhány tanu kihallgatása után az

elnök délben a tárgyalást felfüggesztette. Itéletre azonban, miután több mint husz tanu kell kihallgatni, valószínűleg csak holnap kerül sor.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **Pavlovics Lyubimir a bíróság előtt.** Pavlovics Lyubimir ismeretes ügyében közelebb meg fogják hozni az itéletet. A nagyikindai törvényszék tudvalevően nemzetiség elleni igazgatás címén helyezte vád alá Pavlovicsot, de később könnyű testi sértésért fogta pörbe és áttette ügyét a járásbírósgához. A nagyikindai járásbírósg f. évi február hó 5-ére tűzte ki az ügyben a főtárgyalást.

§ **Pernyertes város.** A m. kir. államkincstár Nagyikinda város ellen kataszteri szaporulatból származó 166.000 korona térítmény és járuléki iránt támasztott perében, a melyet első fokban megnyert, a szegedi kir. ítélőtábla előtt pervesztessé lett, illetőleg a pert a város megnyerte.

Irodalom és művészet.

* **Deák Péter Pancsován.** Deák Péter szingazgató engedélyt kért Pancsova városától, hogy társulatával szeptember hónapban játszhasson. Kérése fölött legközelebb határoznak a pancsovaiak.

* **A „Zenélő Magyarország” idei X. évfolyam** harmadik füzeté jelent ma meg s a következő érdekes és divatos zeneműújdonásokat hozza előfizetőinek: I. Lengyel Miksa „Kátsa cigány frakkban” magyar dalt. II. Hoppe Rezső „Jellemdarab” Charakterstück, zongorára. III. Huber Sándor „Amit az inasok füttyölnek” francia négyes „Gassenhauer” quadrille. IV. Zsudányi Armand „V. magyar ábránd” magánhegedűre. V. Ungarn fantasie, für solo violin. A legkedveltebb zongora zeneműújdonásokat hozza e minden zenekedvelőnek kiváló fontosságu zeneműfolyóirat, úgy, hogy előfizetői az érdemesebb zeneműújdonásokat, ami az év leforgása alatt megjelenik, havonta kétszer s mindenkor 12 oldal tartalmán kapják. Előfizethetni a most megindult 10. évfolyamra negyedéven 6 füzetre 3 koronával a „Zenélő Magyarország” zeneműkiadóhivatalában Budapesten, VIII. József-körút 22/2., honnan érdeklődőknek mutatványfüzetet ingyen küldenek s honnan minden nyomtatásban megjelent zenemű a legjobban megrendelhető.

Közzgazdaság.

Közzgyűlések.

Február 7. Az „Ittebeli takarékpénztár részvénytársaság” közzgyűlése.
 Február 8. A „Párdányi takarékpénztár, mint részvénytársaság” közzgyűlése.
 Február 8. A „Nagykomlósi népbank, mint részvénytársaság” közzgyűlése.
 Február 8. Az „Antalfalvai előlegezési és hitelegylet, mint szövetkezet” közzgyűlése.
 Február 8. A „B. Komlósi takarékpénztár” közzgyűlése.
 Február 9. A „Nagybecskereki kaszinó-társulat” közzgyűlése.
 Február 9. A „Torontálvármegyei központi hitelszövetkezet, mint az országos központi hitelszövetkezet tagja” közzgyűlése.
 Február 15. A „Beresztői hitelszövetkezet, mint az országos központi hitelszövetkezet tagja” közzgyűlése.
 Február 15. A „Torontáli hév. alkalmazottainak takarékes előlegezési egylete, mint szövetkezet” közzgyűlése.
 Február 15. A „Beodra-karlovai takarékes és előleg-szövetkezet” közzgyűlése.
 Február 15. A „Beodra-karlovai önszegélyző szövetkezet” közzgyűlése.
 Február 16. A „Tamisac szabályozó- és belvízlevezető-társulat” közzgyűlése.
 Február 22. Az „Alibánári járási takarékpénztár, mint részvénytársaság” közzgyűlése.

A nagybecskereki takarékes és előleg-egylet közzgyűlése.

— február 3.

A Franz J. L. vezérigazgatósága alatt működő nagybecskereki takarékes és előleg-egylet mint részvénytársaság, dr. Grandjean József elnöklésével, szombaton délután tartotta meg rendes évi közzgyűlést.

Az igazgatóságnak évi jelentéséből a következőket közöljük:

A pénzviszonyok rendkívül kedvezők voltak az elmúlt évben és az osztrák-magyar bank az eddigelé normálisnak tartott 4% kamatlábat február hóban 3 1/2%-ra szállította le; de ezen télen alul is volt pénz hosszabb ideig beszerezhető, mert a pénz elhelyezése keresett, azonban az ipar és kereskedelem pangása folytán megfelelő szükséglet nem állott be.

Tevékenységünk körében mi is részesítettük a hitelkeresőket az olcsó pénz kedvezményében és csak állandóbb beteteink után fizettünk meg mindig jóval magasabb kamatot, mint melyet a kedvező pénzviszonyok indokoltak volna.

Több peres ügyünk részben befejezést nyert és habár kilátásunk van egyeseknél esetleg még

egész H
szigoru
gyobb ös
kérjük a
írásához
Az
zett inge
bérbead
Ös
az egyes
mertelje

az 1902.
az 1902.

az 1901.
koronáva
több mi
Pénztári
gén v
követelés
követelés

1902. év
tárcánk
értékben
1902. év
leszám
értékben

az s
szemben
kisebb ö
Az 1902.
mán b
az év vég
leszám
alatt v
tárcánkba

1902. jan
leszám
volt

1902. év
leszám
adato t
összesen
az 1901.
szemben
értékben.

Viss
48.879 k
54.235 k
E101e

1902. év
1902. év

visszafizet
maradt 19
és pedig
alapszabá

állása 190
1902. év

visszafizet
maradt az

állása 190
1902-ben.

1902-ben.

maradt de
vagyis 14
előző évi

Mé t
felülvizs
pitáni és
könyvelt
gatósági j
korona 58
tetében a
indítvány
az ösztön
az 1902/3.
a hivatali
utalni

osztaléki
kifizettet
tóság
koronát,

koronát e

A f
gatása u
valamint
megadni
működés
Kokits J
ser Jaku

egész követelésünket is behajtani, váltótárcánk szigorú leltározásánál célszerűnek tartottuk nagyobb összeget kétesek számlájára könyvelni és kérjük a kimutatott 30.727 korona 02 fillér leírásához hozzájárulásokat.

Az általános pangás folytán árverésen szerzett ingatlanainkat még nem adhattuk el, de ezek bérbeadás útján megfelelően hssznosíthatnak.

Összforgalmunk 109.891.102 60 koronából az egyes üzletágak forgalmát a következőkben ismereljük:

Pénztári forgalom:

az 1902. évben a bevételek összege	14.356.944-82
az 1902. évben a kiadások összege	14.307.006-74
összforgalom	28.663.951-57
az 1901. évi koronával szemben	27.643.376-66
több mint az előző évben.	1.020.574-91
Pénztári készletünk az 1902 év végén volt	49.938-07
követelésünk az osztr.-magy. banknál	39.567-77
követelésünk fővárosi pénzüzeteknél	10.032-—
összesen	99.537-84

Leszámitolási üzlet:

1902. évi január 1-én tárcánkban volt	2548 drb váltó	2.432.543-02
értékben,		
1902. év folyamán leszámitoltatott	12388 drb váltó	10.947.919-20
értékben,		
összesen	14936 drb váltó	13.380.462-22
az előző évi	14932 drb váltó	13.578.410-63
szemben több	4 drb de	197.948-41
kisebb összegben.		
Az 1902. év folyamán beváltott	12256 drb váltó	11.062.393-08
az év végén visszleszámitolás		
alatt volt	483 drb váltó	904.350-81
tárcánkban pedig	2680 drb váltó	2.475.729-57

Visszleszámitolás:

1902. jan. 1-én visszleszámitolás alatt volt	752 drb váltó	1.179.965-35
1902. évben visszleszámitolás alá adatott	5535 drb váltó	3.311.823-15
összesen	6287 drb váltó	9.491.788-50
az 1901. évi	7182 drb váltó	9.852.347-04
szemben kevesebb	895 drb váltó	360.558-54
értékben.		

Visszleszámitolási kamatot 1902-ik évben 48.879 korona 16 fillért fizettünk az előző évi 54.235 korona 53 fillérrel szemben

Előlegek értékpapírokra és folyó számlára:

1902. év január hó 1-én volt	181.728-80
1902. évben adott előlegek	177.699-84
összesen	359.428-64
visszafizetések 1902-ben	103.024-60
maradt 1902. év végén	256.404-04

és pedig értékpapírokra 27.086 és folyó számlán alapszabályszerű fedezettel 229.318 korona 04 fillér.

Jelzálogkölesönök:

állása 1902. január 1-én volt	198.589-66
1902. évben kiadatott	29.500-—
összesen	228.089-66
visszafizetések 1902-ben	35.631-46
maradt az elmúlt év végén	192.458-20

Betétek:

állása 1902. évi január 1-én volt	2.321.501-50
1902-ben betéttett és tőkésített	1.797.328-18
összesen	4.118.829-68
1902-ben visszafizettetett	1.656.600-68
maradt betétállomány 1902. végén	2.462.229-—

vagyis 140.727 korona 50 fillérrel több, mint az előző évben.

Méltóztassanak a felügyelő-bizottság által felülvizsgált, most előterjesztett mérleget megállapítani és a kétesek számláján veszteségként elkönyvelt 30.727-02 és 5444 korona 79 fillér igazgatósági jutalék levonása után fennmaradó 36.438 korona 58 fillér tiszta nyeresemény felosztása tekintetében a t. felügyelő-bizottság által is javasolt indítványunkat elfogadni és pedig:

az osztóndij-alapnak utolsó részletére	2.000-—
az 1902/3. tanévre fizetendő osztóndijra	100-—
a hivatalnokok nyugdíj-alapjának átutalni	615-—
osztalékként 1902 febr. 1-től kezdődőleg	32.000-—
kifizetett, jótékony célokra az igazgatóság rendelkezésére bocsátani	600-—
koronát, összesen	35.315-—
a fennmaradó	1.123-58

koronát az 1903. évi számlára könyveltetni.

A felügyelő-bizottság jelentésének meghallgatása után kérjük az elmúlt évre ugy nekünk, valamint a felügyelő-bizottságnak a felmentvényt megadni és a napirend szerint a választmányból működésük lejártá folytán kilépő Annau János, Kokits János, Mayer Rezső, Novák J. C. és Strasser Jakab urak helyébe 5 választmányi tagot 3

évre, továbbá miután felügyelő-bizottságunk egyik buzgó tagja elfoglaltsága miatt ez állásáról sajnálatunkra leköszönt, egy felügyelő-bizottsági rendes- és 2 póttagot egy évre választani.

A közgyűlés a tett javaslatokat elfogadja s az igazgatóságnak és a felügyelő-bizottságnak a felmentvényt megadja. A közgyűlés azután átterti a választmányi és a felügyelő-bizottsági tagok megválasztására. A szavazatszedő-bizottság elnöke volt Kokits A. F. tagjai Petry Jakab és Annau Ádám. A választás eredménye a következő:

Választmányi tagok lettek: Annau János, Kokits János, Mayer Rezső, Strasser Jakab, Novák J. C.

Felügyelő-bizottsági tagok egy évre: Rendes tag: Gyárfás Ödön. Póttagok: Deutsch Alfréd és Benkovich Mihály.

Kereszthury Sándor kijelenti, hogy ő a maga részéről célszerűnek tartja, hogy az 1902-ik évi nyeresemény- és veszteség-számlában a kétes leírások címén szereplő 30727 kor. a különleges tartalékalapból fedezék. Szerinte ez által el lehetne érni, hogy az intézet 12%nyi osztalékot fizethesse a részvényeseknek. Ezen indítványával szemben dr. Annau Ernő kijelenti, hogy minden egyes intézetnek főössége, ugy szólnán védhástyája a tartalékalap, amely arra szolgál, ha nem a tartalékalapból fedezék, hanem a veszteséget a tartalékalapból lehetne fedezni, minek következtében a tartalékalapot nem hogy csökkenteni, hanem ellenkezőleg, emelni kell. Egyszerűsöd ajánlja a közgyűlésnek, hogy fogadják az igazgatóság javaslatát. Az elnök e kérdés eldöntésére elrendeli a szavazást, a melynek eredménye az lett, hogy a részvényesek valamennyien elfogadják az igazgatóság javaslatát. Ezután dr. Grandjean József indítványozta, hogy a közgyűlés az igazgatóságnak mondjon jegyzőkönyvi köszönetet. Annau Ernő az indítványt kiegészíteni kívánja az által, hogy a közgyűlés ne csak elismerését, de teljes bizalmát is fejezze ki az igazgatóságnak, amit a közgyűlés egyhangulag elfogadott.

A nagybecskereki népbank közgyűlése.

— február 3.

A nagybecskereki népbank részvénytársaság e hó 1-én tartotta meg rendes évi közgyűlését. Közgyűlési elnöknek egyhangulag megválasztották Franz J. L-t, ki elfoglalván az elnöki széket, felkérte Partilla Géza ügyvivő igazgatót, hogy terjessze a közgyűlés elé az évi jelentést, melyből a következőket közöljük:

Az 1901-ik évi pénzösség 1902. évben is uralkodott; az osztrák-magyar bank irányadó kamatlába már majdnem az év elején 3 1/2%-ra leszállított és ezen kamatláb az év egész folyamán érvényben maradt, mint szintén sajnós jele az általános uralkodó üzleti pangásnak.

A mennyi- és minőségileg jó buzatermés ugyan jobb kilátásokkal kecsegtetett, de ezek a kilátások az alacsony gabona árak és a gyenge kukorica termés következtében be nem váltak.

Intézetünk forgalma a lefolyt évben alig észrevehetőleg apadt s a majdnem kizárólag üzött váltó leszámitolási üzlet csak kis esőkként mutat.

A takarékbetétek az idén a tavalyi évhez képest kisebb végösszeget mutattak, mi azonban kedvezőtlennek nem mondható, miután két nagyobb és drágábban kamatozott az év folyamán visszafizetett összeg a kimutatott, különbözőt kisebb és olcsóbb betétek által pótoltatott.

A takarékbetétek

kitettek 1902. január 1-én	672.004-29
az év folyamán betét és tőkésített kamat	428.937-66
összesen	1.100.941-95
levonva a visszafizetett	474.645-88
marad a betétek állaga 1902. dec. 31.	626.296-07
az előző évhez képest	45.708-22
koronával kevesebb.	

Váltóleszámitolási üzlet.

1902. évben leszámitoltunk	10449
darab váltót	5.015.958-03
1901. évben 10802 drb váltót	5.123.773-55
tehát a f. évben 353 drbbal kevesebbet	107.815-52
koronával kisebb összegben.	

A váltó állomány

1902. év végén kitétt 2840 darabot	1.440.449-14
1901. év végén 2889 darabot	1.470.670-70
koronával, tehát a folyó évben 49 darabbal kevesebbet	30.221-56
koronával kisebb összegben.	

Visszleszámitolás

alatt állott 1902. év végén 662 darab váltó	578.907-09
1901. év végén 618 darab	576.828-33
tehát a folyó évben 44 darabbal több koronával nagyobb összegben.	2.078-76

Tárcaállomány

1902. dec. 31-én 2178 darab váltó	861.542-05
1901. dec. 31-én 2271 darab váltó	893.842-37
tehát 93 darabbal kevesebb	32.300-32
koronával kisebb összegben.	

A jelzálogilag biztosított váltóhitelek összege kitétt 661.677-64; tehát 34.630-20 koronával többet; az értékpapírokra adott váltókölcsönök 88.530-—, tehát 6720-— koronával kevesebbet tettek ki, mint az előző évben.

A jelzálogkölesönök

állása 1902. január 1-én	42.375-64
1902. évben engedélyezettett	7.280-—
összesen	49.655-64
1902. évben visszafizettetett	4.587-44
1902. év végén 68 kölesön kitesz	45.068-20

Pénztári forgalom

1902. évben befolyt	13.006.040-51
Kiadatott	12.998.826-90
összforgalom	26.004.867-41
az 1901. évi	25.275.808-85
koronával szemben	729.058-56
koronával több.	

A felügyelő-bizottság által átvizsgált és helyesnek talált zárszámadást kérjük az Önöknek átadott nyomtatott példányokban is előterjesztett alakban jóváhagyni. E zárszámadásból megállapítani méltóztatnak, hogy 6759-88 kétes követelés leírása után 24.392-59

nyers jövedelem, melyből levonandó

a tartalékalap 5%-os kamata	3665-—
annak 10%-os javalmazása	2072-75
az igazgatóság 10%-os jutaléka	2072-75
összesen	7.810-50
ugy, hogy	16.582-09
tiszta nyeresemény és az előző évi áthozat	329-16
tehát összesen	16.911-25

kor. áll a tisztelt közgyűlés rendelkezésére.

A felügyelő-bizottsággal egyetértve, van szörensénk indítványozni, hogy ebből 16.000-— mint 8%-os osztalék a 16. számú szelvény holnaptól kezdődő beváltására fordítsassék;

600-— jótékony célra az igazgatóság rendelkezésére bocsáttassék,

311-25 a jövő évi számlára átvitessék.

A felmentvényt megadása után következtek a választások, melyek eredménye itt következik:

Választmányi tagok lettek: Dékány János, Haidegger Ödön, Kugler Lipót, Risztics Pál, Radojcsics Tódor, Schmidt Antal és Bence Miksa.

Felügyelőbizottsági tagok lettek: Elnök Stagschmidt János, tagok: Konkoly Sámuel és Strasser Jakab. Miután Franz J. L. indítványára az igazgatóságnak jegyzőkönyvi köszönetet szavazták, a közgyűlés véget ért.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.
A képviselőház ülése február 3-án.
— Távirati tudósítás. —

Budapest, február 3.

A képviselőház ma délelőtt ülést tartott, melyen folytatták az unjonclétszám megállapításáról szóló törvényjavaslat tárgyalását.

A mai ülésen először Wolfner Tivadar szólalt föl, aki a javaslat mellett érvelt, míg utána Kapotsffy Jenő és Hentaller Lajos a javaslat ellen beszéltek.

Délután egy óraker az elnök az ülést félóra felfüggesztette, azután pedig kisorsolták Györfly Gyula összeférhetlenségi ügyében ítélkező jurty.

A polgári perrendtartás.

Budapest, február 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház igazságügyi bizottsága ma délután három óraker ülést tartott, melyen folytatta a polgári perrendtartás javaslatának tárgyalását. A tárgyalás még huzamosabb ideig eltart.

Károlyi Györgyné halálához.

Budapest, február 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Kaplonyból jelentik: Grót Károlyi Györgyné holttestét ma hozta a vonat ide. A nagyszony hült tetemét a délelött folyamán helyezték örök nyugalomra a családi sirboltban, s ugyanakkor mondtak engesztelő szent miseáldozatot a kaplonyi templomban.

